

Van de Stichting Bevordering Tandheelkundige Kennis

Dr. J.H.G. Poorterman wint de Jaarprijs 1997

Op vrijdag 17 april jl. vond tijdens het voorjaarscongres 'Bijzondere Tandheelkunde' van de *Nederlandse Vereniging van Tandartsen* te Utrecht de uitreiking plaats van de Jaarprijs 1997 van de *Stichting Bevordering Tandheelkundige Kennis* (voorheen: *Stichting Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde*). Sinds 1981 wordt jaarlijks een geldprijs van f 5.000,- uitgereikt voor het beste artikel dat in het afgelopen jaar in het *Tijdschrift* is verschenen. Enerzijds is deze prijs bedoeld als eerbewijs aan de auteur(s), anderzijds moet deze prijs een stimulans zijn om goede artikelen ook voor de Nederlandse tandarts toegankelijk te maken. Een groot deel van het door Nederland gefinancierde tandheelkundige onderzoek wordt immers in buitenlandse vakbladen gepubliceerd.

Bij de selectie van het winnende artikel zijn naast de algemeen geldende voorwaarden voor een goed artikel de belangrijkste criteria: leesbaarheid, originaliteit, evenwichtige presentatie en bruikbaarheid voor de voornaamste afnemer: de tandarts algemeen-practicus, de belangrijkste lezer- en doelgroep van het *Tijdschrift*.

Bij de beoordeling welk artikel voor de Jaarprijs 1997 als het meest relevant moet worden beschouwd, heeft de jury gekozen voor het artikel 'Variatie onder tandartsen bij de beoordeling van cariës en restauraties', geschreven door J.H.G. Poorterman, J.G.C. Verheij, J.A. Kieft en M.A.J. Eijkman. Het artikel verscheen in het juni-nummer 1997 van het *Tijdschrift*, pag. 214-218. Aangezien het reglement van de Jaarprijs aangeeft dat de prijs beschikbaar wordt gesteld aan de eerste auteur van het geselecteerde artikel, is de Jaarprijs dit jaar toegekend en uitgereikt aan collega Poorterman. Poorterman is geen onbekende voor het *Tijdschrift*. Vanaf 1993 tot op heden heeft hij als auteur of als co-auteur zes publicaties aan het *Tijdschrift* geleverd. Poorterman behaalde in 1987 aan de Rijksuniversiteit Groningen het tandartsdiploma; in 1997 promoveerde hij tot doctor aan de Universiteit van Amsterdam op een proefschrift getiteld 'On quality of dental care; the development, validation and standardization of an index for the assessment of restorative dental care'. Momenteel is Poorterman verbonden als tandarts-onderzoeker bij de vakgroep Sociale Tandheelkunde en Voorlichtingskunde van het ACTA.

Het oordeel van de jury luidde als volgt: 'In het artikel wordt helder beschreven dat een vakgebied niet altijd behoefte heeft aan vernieuwingen maar ook regelmatig een pas op de plaats dient te maken om de stand van zaken te evalueren. Hoewel de

Prof.dr. A.J.M. Plasschaert (r) overhandigt dr. J.H.G. Poorterman de legpenning van het *Tijdschrift*.

technische of theoretische onderbouwing van de tandheelkunde zeer noodzakelijk is, maken Poorterman e.a. verrassend helder dat tandheelkunde mensenwerk is en dus gevoelig voor de factor mens. Het artikel zet daarmee aan tot zelfkritiek en geeft aan hoe moeilijk het is om te wegen wanneer indicaties en behandelingsbeslissingen genomen dienen te worden. Het probleem leeft al zeer lang in ons klinisch georiënteerde vak, maar de opzet van het onderzoek waarop het artikel is gebaseerd, is verrassend simpel. Het is een origineel idee, goed gedocumenteerd en het wordt overzichtelijk beschreven. Daarmee wordt het probleem van de variatie in de diagnostische inzichten toegankelijk en zeer relevant voor de tandarts algemeen-practicus weergegeven. Juist de overzichtelijkheid van het onderzoek onderstreept het grote belang.

Over de relatief eenvoudig statistische bewerkingen is goed nagedacht terwijl de voor- en nadelen ervan inzichtelijk worden gemaakt. Helder – en ongetwijfeld herkenbaar – komt naar voren dat de bitewing de diagnostiek objectiviseert en de klinische blik gevaarlijk gereedschap is, hetgeen leidt tot grote verschillen in het aantal elementen dat uiteindelijk voor behandeling werd voorgesteld. Terecht claimt Poorterman dat aanvullend onderzoek dwingend noodzakelijk is. Met de veranderingen in de restauratieve tandheelkunde zullen de diagnostische problemen in de tandheelkunde zeker niet afnemen.⁷

De Stichting Bevordering Tandheelkundige Kennis en de Redactie wensen vanaf deze plaats de winnende auteur, dr. J.H.G. Poorterman, nogmaals van harte geluk. De *Nederlandse Vereniging van Tandartsen* willen zij wederom bedanken voor de gastvrijheid en geboden gelegenheid om de Jaarprijs te mogen uitreiken tijdens haar wetenschappelijke vergadering.